

NOVIČKE ŠT. 1

**ZAČETEK PODJETNIŠTVA KULTURNE DEDIŠČINE NA (GLOBALNI) LOKALNI
RAVNI: STRATEGIJE IN ORODJA ZA POVEZOVANJE, ZAŠČITO KRAJA,
MOBILIZACIJO KULTURNIH VREDNOT, ŠIRITEV IZKUŠENJ**

Kip svetega Jurija

Ptujski Mitrej

PROJEKT SAGITTARIUS

Marca 2011 smo začeli z izvajanjem projekta Sagittarius (Strelec), ki poteka v okviru programa mednarodnega sodelovanja Jugo-Vzhodne Evrope. V projektu skupaj sodeluje 20 partnerjev, ki prihajajo iz 8 držav: Grčije, Slovenije, Italije, Bolgarije, Romunije, Hrvaške, Madžarske in Moldavije. Sagittarius je namenjen razvoju in promociji podjetništva kulturne dediščine na območju jugo-vzhodne Evrope, izvajal se bo 36 mesecev in bo zaključen meseca februarja 2014. Vodilni partner projekta je University of the AEGEAN – Research unit / U AEGEAN iz Grčije..

Produkti in storitve kulturne dediščine so uspešni, le če imajo splošno priznano vrednost. Sagittarius želi razvijati kulturno potrošnjo oz. posredovanje kulturnih vrednot: od naravnih spomenikov in ekosistemov do zgodovinskih mest in zbirk, od umetnosti do tradicije in obrti. Glede na raznolikost in kompleksnost dediščine, je uporaba kulturnih vrednot za razvoj izvedljiva le, če je pravilno razumljena in se to odraža v politiki in dostopnosti.

Z aktiviranjem javno-zasebnega sektorja bo dediščina podjetništva vzpostavljena na nadnacionalni ravni. Ponazarjala bo vrednotenje dediščine, njeno zavarovanje in sporočanje, na ta način bomo lahko uporabljali njen ekološki, ekonomski in socialni dobiček.

ODZADJE PROJEKTA

Projekt želi promovirati naravno in kulturno dediščino manjših, predvsem podeželskih območij. Ta območja so izven znanih in preobljudenih turističnih znamenitosti. Kljub bogati in dobro ohranjeni dediščini ostajajo le-ta na obrobju in neprepoznava. Številna območja so nerazvita, ljudje, predvsem mladi se odseljujejo, ker ne najdejo možnosti zaposlitve obenem pa ne prepoznajo skupnih vrednot in podjetniških možnosti v okviru lastne naravne in kulturne dediščine.

Območje Jugo – Vzhodne Evrope, ki ga pokriva projekt se srečuje z vrsto skupnih pomanjkljivosti, s katerimi se soočajo vsi projektni partnerji z zelo različnimi kulturami vrednotami. Medtem ko so znani spomeniki dediščine pretirano obiskani in razpadajo, ostaja obrobna dediščina nepoznana, srečujemo se z ozemeljsko depopulacijo, begom možganov in nerazvitostjo.

Gospodarska globalizacija je oddaljila mlajše generacije od skupnih korenin in vrednot. Občutijo kulturno prekinitev, še posebej je to očitno v odnosu mlajše in starejše generacije.

CILJI PROJEKTA:

Glavni cilji projekta so:

- Prepoznati socialno – ekonomske potenciale naravne in kulturne dediščine
- Investirati v človeški potencial in inovativnost z namenom izboljšati življenjsko raven prebivalcev Jugo - Vzhodne Evrope
- Uvajati podjetništvo kulturne dediščine s prepoznavanjem njegovega socialnega pomena v okviru mednarodnega sodelovanja in mreženja, uvajanje blagovne znamke

- Certification of knowledge in the natural and cultural heritage by involving as many individuals and communities in the project, especially young people
- Certificiranje znanja na področju naravne in kulturne dediščine z vključevanjem čim večjega števila posameznikov in skupnosti v projekt, predvsem mladih
- Povečanje udeležbe dolgotrajno brezposelnih oseb (ženske, invalidi, ipd.) v projekt z namenom ustvarjanja novih delovnih mest

AKTIVNOSTI PROJEKTA:

Triletno delovanje in aktivnosti na projektu bodo vodile k:

- Vzpostavitvi mednarodne povezave za promoviranje podjetništva naravne in kulturne dediščine
- Uporabi obstoječega znanja na področju kulturne dediščine kot nabor podjetniških idej
- Pripravi strategije in orodij za oblikovanje dodane vrednosti kulturnim produktom in storitvam
- Uporabi praktičnih izkušenj pri planiranju in vodenju naravne in kulturne dediščine
- Predstavljanju kulturnih vrednot in širjenju izkušenj skozi tematske poti in vključene deležnike
- Zaščiti kulturno dediščino ter postaviti standarde in označevalce njene kakovosti.

CILJNE SKUPINE

- Sagittarius je namenjen vključevanju akterjev na več ravneh, saj bomo s tem lahko izkoristili vse možnosti kulture in naravne dediščine za socialni in gospodarski razvoj. Vključeni bodo:
- PROJEKTNI PARTNERJI: ki bodo prepoznavali dediščino in njeno vrednost, možnost gospodarske uporabnosti kulturne dediščine; vlaganja v človeške vire, ipd.
- JAVNI SEKTOR: sodelovanje državnih in lokalnih organizacij, akademskih in raziskovalnih institucij, izmenjava izkušenj, dobrih praks.
- ZASEBNI SEKTOR: vključevanje gospodarskih subjektov, razvoj blagovne znamke kulturne dediščine, povezovanje z globalnimi trgi.
- LOKALNE SKUPNOSTI: uporaba inovativnega know-howa, socialne prakse vključevanja, krepitev vloge lokalnih skupnosti.
- MLADI: lokalni obiski kulturne dediščine, pridobivanje platforme za povečanje znanja, kreiranje poslovnih idej.
- SKUPINE POTROŠNIKOV: ponudba bogate mešanice kulturne dediščine, zgodovinske in kulturne poti, ipd..
- AKADEMSKE SKUPNOSTI: sodelovanje med institucijami, povezovanje z javnim in zasebnim sektorjem, ipd..
- MEDIJI: ki bodo obveščeni o vrsti dogodkov in imajo nalogo, da razširjajo rezultate med strokovno in splošno javnost, ipd..

INOVATIVNOST PROJEKTA:

SAGITTARIUS vključuje nov koncept usklajevanja potencialov in uporabe naravne in kulturne dediščine z inovativnim podjetniškim pristopom. Predstavlja povezovanje akademsko - raziskovalnih institucij, javno - zasebnega sektorja, lokalnih skupnosti in posameznikov na področju ohranjanja in promoviranja naravne in kulturne dediščine. Projekt pripravlja lahko prenosljivo platformo znanja in izkušenj, človeškega kapitala, ki bo uporabna na prostorih Jugo - Vzhodne Evrope. Projektni partnerji bomo delovali predvsem na promoviranju naravne in kulturne dediščine manjših, predvsem podeželskih območij, ki so izven znanih in obljudenih turističnih znamenitosti.

Inovativni koncept vključuje:

HERINEXUS: v okviru partnerstva delujejo akademske in raziskovalne institucije, javno-zasebni sektor in podjetniki, ki bodo skupaj ustvarjali, izmenjevali in prenašali specifična znanja. Mreženje akterjev na različnih prostorskih ravneh in področjih delovanja bo utiralo pot inovativnosti.

HERIDUCATOR: platforma prenosljivih znanj z namenom vlaganja v človeški kapital, ki potrjuje strokovno znanje na področju dediščine v JV Evropi. To je prvi poskus, da institucionalizira interpretacijo dediščine kot najbolj zmogljivo orodje za odkrivanje kulturnih vrednot naravne in kulturne krajine za široko javnost.

HERICARE: privlačna, urejena dediščina poveča samospoštovanje in skladnost skupnosti, zlasti na strukturno šibkih območjih. Predstavlja vključevanje mladih v projekt, kot pomembnih kulturnih izvajalcev.

HERIBUILDER: inovativna dediščina, načrtovanje in upravljanje sistema, zagotavlja fizično in čustveno dostopnost do naravne in kulturne dediščine.

HERITAINMENT: uporabnost naravne in kulturne dediščine izkoristijo lokalna podjetja, ki izdelke in storitve kulturne dediščine tržijo.

HERISTAR: mednarodna blagovna znamka s tržno vrednostjo za končne izdelke dopolnjuje gospodarsko uporabnost kulturnih dobrin v vključenih regijah. Na ta način se vzpostavlja podjetništvo kulturne dediščine kot sredstvo za razvoj, ki nakazuje kako se vrednote dediščine zaščitijo, promovira in obenem uporablja kot ekološki, ekonomski in socialni kapital / dobiček.

PROJEKTI PARTNERJI/

GRČIJA

- UNIVERSITY OF THE AEGEAN – VODILNI PARTNER (www.aegean.gr)
- EFXINI POLI- LOCAL AUTHORITIES NETWORK (www.efxini.gr)
- SYNOTA, ANONYMOUS TRANSMUNICIPAL DEVELOPMENT AGENCY (www.synota.gr)
- PATRAS MUNICIPAL ENTERPRISE FOR PLANNING & DEVELOPMENT S.A. DEPARTMENT OF LOCAL DEVELOPMENT AND ECONOMY (www.adep.gr)
- INSTITUTE OF ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT (www.entre.gr)

ITALIJA

- MUNICIPALITIES UNION OF SINELLO (www.unionesinello.it)
- ALTO BASENTO- MOUNTAIN COMMUNITY ALTO BASENTO (www.altobasento.web.it)
- DEPARTMENT OF TECHNOLOGY FOR BUILT ENVIRONMENTAL, FACULTY OF ARCHITECTURE OF UNIVERSITY OF CHIETI PESCARA (<http://www.ditac.unich.it>)
- COMMISSION VI (COMMUNITY POLICIES) OF THE REGIONAL COUNCIL OF ABRUZZO
- EUROPEAN ATHNEAUM OF FLORAL ART (www.athe.it)

BOLGARIJA

- BCCI- BULGARIAN CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY (www.bcci.bg)
- DEVIN- MUNICIPALITY OF DEVIN (www.devin.bg)
- BULGARIAN-ROMANIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY (www.brcci.bg)

ROMUNIJA

- NIRD- NATIONAL INSTITUTE FOR RESEARCH & DEVELOPMENT IN TOURISM (www.incdt.ro)
- INE- INSTITUTION OF NATIONAL ECONOMY (www.ien.ro)
- MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT AND TOURISM FORMER MINISTRY OF TOURISM (www.mdrt.ro)

MADŽARSKA

- KRF- KAROLY ROBERT COLLEGE (www.karolyrobert.hu)

HRVAŠKA

- FILOZOFSKI FAKULTET- UNIVERSITY OF ZAGREB (www.ffzg.hr)

SLOVENIJA

- E – ZAVOD PTUJ (www.ezavod.si)

MOLDAVIJA

- DISTRICT COUNCIL OF SOROCA (www.soroca.org.md)

Projektni partnerji

Vsak partner je zastopan v upravnem in tehničnem odboru ter odboru za kakovost projekta SAGITTARIUS. Projekt sofinancira Evropska Komisija. Skupna vrednost projekta je 2.116.483,00 €, ERDF sofinanciranja 2.012.783,00 €, IPA sofinanciranja 103.700,00 €.

Naše aktivnosti v okviru projekta Sagittarius bodo uspešne le z vašo udeležbo, informacijami, predlogi in idejami. Izkoriščamo to priložnost in vas vabimo k sodelovanju.

Kontaktne podatke o projektu so na spletnih straneh vodilnega partnerja UNIVERSITY OF THE AEGEAN (www.aegean.gr) in na spletnih straneh ostalih projektnih partnerjev.